

מסורת הש"ס

(א) תמורה לב: כבודו לו י; (ב) לאו בני אובלג נינהו: י"ק; (ג) מדות לה: לעיל ס"ה; (ד) תמורה לב: (ה) תוספתא דמסורה פ"ה ה"ו דעוקות פ"ג ה"ו כבודו ט; (ו) אם כל כהנה עמלה: י"ק; (ז) ויקרא לו, (ח) ונחמד לו; (ט) י"א ממנה; (י) וממלי דלחמך מנות ונסכים ויתנת עופות יכ לתחוק דשמואל לל (א) אלא לתנמות ונסכים: י"ק; (ב) ודרשנין כתיב ליהס: י"ק; (ג) י"א בפי' דכריכות ס; (ד) מחזירו וקעט בו ובה כחירו וקעט בו: י"ק; (ה) הטהורה ליד גומזין ומוחלי; (ו) (א) בלחנה; (ז) בלחנה כחור כחו טרי זה לא מעל עד שיעור; (ח) מעקנין ולכן כשנותני לתכירו יולא הקודשם טלו לחולין שחי' מוילול: י"ק; (ט) לתכלה: י"ק; (ק) וחזירו מותר לנפק בו לתכלה שפעם דלא לחולין מויה נהלא אפי"ם שעדיין הקדש: י"ק

רבינו גרשום

דמודינין טמא לבעל מום לפרייה הני מילי קודם קדושתו בכלי אבל אחרו קדושו בכלי אין להן פרייה דבכלי שרת לא אשכחן דמפריקי: הרי בהמה טמאה אפורי: דמקדושיין בהמה טמאה כגון פיר סוס גמל חמור: אה מה אני פקדים אם כל בהמה טמאה וכו'. וקיל ר' כל הוצא וכתובי בנמי' יצאו עד שיסתאבו היינו עד שישמפו דנקאין מוכא בדעל דחור אפי' אקדש לא עשים אובמה וכלי שרת. אם אלוהה דטהורין בעלמא נפדין כדאקמר שמואל הני נמי ליפרקו דהני אין בהן קדושתו הניגן כל בר דאין באין בגלל עצמן כמו העופות אלא לאו שרי' דמשום הכי אין להו דהני דטהורין בעלמא מנותח ונסכים טהורין אין נפדין: והני נמי אפי' דנבטאו כטהורין דמו דעצים ולבונה לא אשכחן להו טמאה בפרוש אלא עצים אקא מריבין להו מן והבשר לרבות עצים ולבונה נשכח חובת אובת וצעים כמה דלא משפי להו (בגנן) [כחור] משה: אקדש מחכשירי טהורין דאית להו דטהורין בעלמא [והיו]. וקשיא לשמואל: לא לעולם אימא לך דטהורין בעלמא נפדין והני עצים אקא מריבין כולי שתי אמאי אין נפדין ומשום דלא שכיחי ממיניהו הרבה כמו מילת ויין דנחתין ונפדין היכלין אין נפדין: אין פודין אותן: להוציא לחולין: אלא

למובח וכו': הוה דרר ביה. מוא דאמר דטהורין נפדין: היילך לא שכיחי תמימין ואינו דאית אלא למובח אבל מנותח ונסכים דשכיחי טהורין נפדין. רב כהנא אמר [טהורין] אין נפדין המנותח ונסכים: שרי' כתיב במנחת חוטא על חטאתו ואפשר למכתב מחטאתו מאן על חטאתו דאית גפרית דין חטאת דאינה גפרית אפילו טמאה דרתגן בתמורה ושאבדור ושנמצאת בעלת מום תמות ובעלת מום היינו טמאה כדאמרן: פוגל במנחה. בגון שקמץ על מנת להקטיר ומנחה למחר או לאכול ויהיה למחר: לוי' שבעת. והאי תמיחין דערלה: אין מטמאין טומאת אכלין. הני שירם משום דלא הוה להו שעת הכושר כדמוקדין לקמן בגון דאקדשוניהו לחיטין דמנחות במחזירי:

(א) אולי י"ל ושמענין מניה דכל היכא דליחמר גממלא וכו'.

דמכלי שרת לא אשכחן.[[]^{ז]} דבר דמיפריק לאחר שקדש בכלי שרת ואפי' בהמה ח'[[]^{ז]} בעלת מום שנאמר בה פדיון לאחר שקדשה בכלי שרת כגון ששטח לא אשכחן בה פדיון: **ואם** (ב)[[]^{ז]} **בזהמה הטמאה וגו'**. וכתיב בתריה והעריך אותה וגו' אלמלא נפדין: **עמאה ממש**.

כגון סוס וגמל ותמור: **כשהוא אומר**.

למטה מאותה פרשה ואם בזהמה הטמאה ופדה וגו': מומין קדושינ ועזרין מפרש כבודות (דף לו:): **מוסיב רב הונא**. לשמואל: **עופות קדושה הנוף ניסו**. דהן עזמן קרבינ ואין גריבין קדושת כלי: **אלא עלים ולבונה**. שלא קידשם בכלי וכלי שרת כי נתנו להן לפקודו דלא ללא קדושת הגוף ונינהו אלא מכשירי קרבן הס אלא לאו משום דמנחות ונסכים טהורים אין נפדים והני אפי"ג נעטמאו כו': **ועלים לאו בני קבולי טומאה נינמו אלא משום חיבה הקודש**. דכתיב והבשרי^א לרבות עלים ולבונה^ב. וס"מ כי משפי להו י' ונסקן ומייפן לגזירים לנפקיות יפות דחזו

דמערכה: **לעולם אימא לך טהורים בעלמא נפדין והני**. כטהורים דמו והיינו טעמא דלא מיפדקי: **משום דלא שכיחי**. ואי הוו י"א להו פדיון גזרין מדי אחרינא לנורק העבודה: **סמימים**. בהמה יב' טהורה^א: **אלא למובח**. שימכרו לגרי' קרבנות: **הוא דרר ביה**. ממלי דלחמך י' (עופות) מנחות ונסכים נפדין טהורים אפי"ג נעטמאו ונסכים נפדין. **דבוקין**. טיילילא: **כולן**. כל המנחות: **חזן ממנחה מוטא**. שאפילו טהורה נפדית שהרי אמרה מורה בקרבן עולה ויודר (ויקרא ה) מחטאתו על חטאתו כבבשה או שעירה ובתורים כתיב (שם) מחטאתו ובמנחה כתיב (שם) על חטאתו יסדרשינ (צפרק בתרע"ו)^א דלהכי כתיב מחטאתו כבבשה דמשמע מקנאת חטאתו שאם היה עשיר כשטימא מקדש והפריש מעות לכבשה או שעירה והעני יציא ממקנאת דמי תוריס או מנחה והשאר חולין ולהכי כתיב (שם) גבי עשירית האיפה על חטאתו דמשמע יוסףף שאם היה עני והפריש עשירית האיפה והעשיר יפדנה ויוסיףף עליה מעות ויציא כבשה או שעירה: **לרבי שמעון**. דאמר לקמן (ע"ג) כל האסור בהנאה אינו מטמא טומאת אוכלין: **הערלה**. יז' וכל הק' אסורי הנאה נינהו:

וסור

אין נפדין איכא דאמרי ח' א"ר אושעיא אפי' טהורין נפדין רבי אלעזר אומר י'כולן טמאין נפדין טהורין אין נפדין י'חזין מעשירית האיפה של מנחת חוטא שהרי אמרה תורה מחטאתו על חטאתו אמר רבי אושעיא שמעתי פיגל במנחה לרבי שמעון אינו מטמא טומאת אוכלין^א דרתגן הערלה וכלאי הכרם

דמכלי שרת לא אשכחן דמו. מדלא קאמר טהורים ונינהו משמע דמקבלי טומאה אלא דלא חשיבא טומאה ותימה דבפי' כל הפסולין (וחסיד דף לז). אמרינן והאמר מר והבשר לרבות עלים ולבונה הכא במאי עסקינן כגון שקדשו בכלי ואפי"ג דאלינא דרבנא

דמכלי שרת לא אשכחן דמיפריק ובעל מום היכא איקרי טמא דתניא (ב)[[]^{ז]} וואם כל בהמה טמאה (א)[[]^{ז]} אשר לא יקריבו במנחה קרבן לה' "בבעלי מומין שנפדין הכתוב מדברר אתה אומר בבעלי מומין שנפדו או אינו אלא בבהמה טמאה ממוש כשהוא אומר ^א וואם בבהמה הטמאה ופדה בערבך הרי בהמה טמאה אמורה הא מה אני מקיים וואם כל בהמה טמאה בבעלי מומין שנפדו הכתוב מדבר יכול יפדו על מום עובר ת"ל אשר לא יקריבו במנחה קרבן לה' מי שאינה קריבה לה' כל עיקר יצתה זו שאינה קריבה היום וקריבה למחר מותיב רב הונא בר מנח ^ב העופות והעצים והלבונה וכלי שרת (ג)[[]^{ז]} שנמטמו אין להן פדיון שלא נאמר פדיון אלא בבהמה בשלמא עופות קדושת הגוף נינהו ולא נאמר אלא בבהמה אלא עצים ולבונה וכלי שרת ליפרקוי אלא לאו משום (ד)[[]^{ז]} דטהורין בעלמא אין נפדין והני נמי אפי"ג דנמטמאו כטהורים דמו (ה)[[]^{ז]} דעצים ולבונה (ו)[[]^{ז]} לאו בני אשויי אוכלא נינהו אלא חיבת הקודש משהו להו אוכלא דעצים כמה דלא משפי להו לגזירין לא מיתכשרי לבונה נמי כמה דלא קידשה בכלי שרת לא מיתכשרה כלי שרת נמי הואיל ואית להו טהרה במקוה לא לעולם אימא לך טהורין בעלמא נפדין והני עשויי דלא שכיחי הוא בשלמא לבונה וכלי שרת לא שכיחי אלא עצים מיישכח שכיחי עצים נמי כיון ^א דאמר מר כל עץ שנמצא בו תולעת פסול לגבי מובח היילך לא שכיחי אמר רב פפא אי שמיעא ליה לשמואל הא (ז)[[]^{ז]} דתניא ^ב המתפס תמימים לבדק הבית אין פודין אותן אלא למובח שכל הראוי למובח אינו יוצא מיד מובח לעולם (ח)[[]^{ז]} ואפי"ג דקדושת דמים נינהו אין נפדין הואיל וטהורים הם הוה הדר ביה ולא היא שמיעא ליה ולא הדר ביה לאו אמרת התם כיון דלא שכיחי לא מיפרקי הכא נמי כיון דשכיחי מומין דפסלי בבהמה דאפי' בדוקין שבעין נמי פסלי היילך לא שכיחי רב כהנא אמר טמאין נפדין טהורין אין נפדין וכן א"ר אושעיא טמאין נפדין טהורין שמיעא אפי' טהורין נפדין רבי אלעזר אומר י'כולן טהורין נפדין טהורין אין נפדין י'חזין מעשירית האיפה של מנחת חוטא שהרי במנחה לרבי שמעון אינו מטמא טומאת אוכלין^א דרתגן הערלה וכלאי הכרם ושור

המנחות והנסכים פרק שנים עשר מנחות קא.

אפי"ג דנמטמו כטהורים דמו. מדלא קאמר טהורים ונינהו משמע דמקבלי טומאה אלא דלא חשיבא טומאה ותימה דבפי' כל הפסולין (וחסיד דף לז). אמרינן והאמר מר והבשר לרבות עלים ולבונה הכא במאי עסקינן כגון שקדשו בכלי ואפי"ג דאלינא דרבנא מסיק הכי אביי נמי לא פליג בזה וי"ל דהתם מדאורייתא והכא מדרבנן והכא נמי הא קאמר עלים כמה דלא משפי להו לגזירין דלא מיתכשרי משמע דלא מקבלי טומאה מדאורייתא וקדושת כלי דהתם היינו שיפוי גזירין דהכא ובקונטרס פי' התם דמיירי דעלים שחתה צמחתם כלי שרת מעל המוצנע עם גמלים ולפיכך י"ל דהכשר של שיפוי גזירין דהכא דרבנן ולא יתכן פירוש זה דצמסתת תמיד (דף כח:). משמע שהיה חותה מן המאכלות הפנימיות וגם אין לפרש דמיירי אלינא דרבי צהקומן רבה (לעיל דף כ:). צמחנדז עלים דעלים קרבן נינהו וצנו כלי שרת דהא מסיק התם דנעשה כמי שקצרו ממירין דתנן כל שאין לו ממירין משקדש בכלי ולרבי הא אמרי' עלים טעונין קמינא אלמא יש להן ממירין אפי"ג דצפרק הקומן רבה (שם) אמר שהקומן והשיזים הכל למוצנח אלמא קדושת כל דהתם היינו שיפוי גזירין דהכא וצנאי המערכה וממוך לשון הקונטרס משמע דכמה דלא משפי להו לגזירין טהורין לגמרי וטהורין דמו לאו דוקא אלא טהורין ממט ואפי"ג וי משפי להו לגזירין וצבירין ומונכין היכי מקדשי והא קורדוס אינו כלי שרת דממשמע צמוספתא דמניא השאל קורדוס של הקדש (ט)[[]^{ז]} מחזירו ציקע זו וצא חזירו וציקע זו כולן מעלו נתנה לחזירו וחזירו לחזירו הראשון מעל והשיני לא מעל וצעלה אינו כן נתנה לחזירו וחזירו לחזירו כולן מעלו ואמר צפי' השואל (צ"מ דף טז). המשאל קורדוס של הקדש מעל לפי טובת הנאה שבו וחזירו מותר לנפקע זו ^א צתחילה ויש לפרש דקורדוס דהתם לא צמיחוד לעני מערכה מיירי אצל כלי שרת היה להם צמיחוד לעלים שמשפן ומונכין ומייפין לעשות צקיעות יפות דחזו למערכה ואם תאמר (יז)[[]^{ז]} וכיון דקורדוס דתוספתא לאו כלי שרת הוא אמאי מעל השני לא חמיון דצקע הראשון ומעל זו יאל לחולין כדתנן צמסתת מעילה (דף יט:). אין מועל אחר מועל צמוקדשין אלא בהמה וכלי שרת צלצד כילד רכב על גבי בהמה וצא חזירו ורכב וצא חזירו ורכב כולן מעלו שמה צכוס של וצב וצא חזירו ושתה וצא חזירו ושתה כולן מעלו מה שאין כן בקדושת דמים וי"ל

דטהורין בעלמא. מנחות ונסכים טהורים אין נפדין: והני נמי אפי"ם שנמטמו כטהורים נינהו דעצים ולבונה לא אשכחן להו טמאה בפרוש אלא קדרא מרבי' להו מן הכושר לרבות עצים ולבונה משום חיבת הקדש. (אמר) רב (פפא) [כהנא] [אמר] (סבר) טהורין אין נפדין הקדש ונסכים: שרי' כתיב. במנחת חוטא על חטאתו [ואפשר למכתב מחטאתו מאן על חטאתו] דאית ליה דין חטאת דאינה גפרית אפילו טמאה דרתגן בתמורה (דף כא ע"א) ושאבדור ונמצאת בעלת מום תמות ובעלת מום היינו טמאה כדאמר: פיגל במנחה. כגון שקמץ ע"מ להקטיר ומנחה או לאכול שריה למחר: לריש. דהאי מתי' דערלה לא מטמאין טומאת אוכלין הני שירם משום דלא הוה להו שעת הכושר כדמוקדין לקמן בגון דאקדשוניהו לחיטין דמנחות במחזירי: עכ"ל הרגמ"מ: (י)[[]^{ז]} אשכחן כיום: (ח)[[]^{ז]} ואפילו בהמה שנאמר בה כר כגון שחשטה לא: (ט)[[]^{ז]} ואם כל [בהמה טמאה]: (י)[[]^{ז]} להו מנסין: (א)[[]^{ז]} ואי הוו מפיק להו לחולין ות' לא: (ב)[[]^{ז]} בהמה תמימה: (ג)[[]^{ז]} דאמר עופות ומנחות: (ד)[[]^{ז]} דכרייתות: (ה)[[]^{ז]} הערלה וכו' וכל: (ו)[[]^{ז]} וכיון דקורדוס: עיין תוס' קידושין דף נה ע"א ד"ה אין מועל אחור מועל:

קא.

א נמי" פ"ה מהלכות אסורי מנחה הל' י' ופ"ה מהל' ערסין הלכה א':

ג ב מיי' פ"ו מהל' אסורי מנחה הל'ד:

ד ג מיי' פ"ה מהל' ערסין ותמנין הל'ה:

ד ה מיי' פ"ו מהל' אסורי מנחה הל'ה:

—●—

תורה אור השלם

1. ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו מנחה קרבן לך והעמיד את הבהמה לפני הבהך: ויקרא בו אי 2. ואם בבהמה הטמאה ופדה בערבך וקח חטאתו עזיו ואם לא יצאל ונמכר בערבך: ויקרא בו כו

—●—

הגהות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה ואם כל בהמה טמאה:

—●—

לעוי רש"י

טיילילא. קודם על העין הפוגע בראייה:

—●—

שיטה מקובצת

(א) טמאה וגו' בבעלי מומין כו' והוצא נמחק: (ב) חיבת שטמאמו נמחק: (ג) משום דבטהורין י' מחובות דעצים ולבונה עד משהו להו אוכלא ולבונה לא מחובות ואפי"ג נמחק: (ד) מחובות ואפי"ג דקדושת דמים כו' עד וטהורים הם נמחק: (ו) דאמרי' ר' אושעיא אמר: חודשי הרגמ"מ:

 דטהורין בעלמא. מנחות ונסכים טהורים אין נפדין: והני נמי אפי"ם שנמטמו כטהורים נינהו דעצים ולבונה לא אשכחן להו טמאה בפרוש אלא קדרא מרבי' להו מן הכושר לרבות עצים ולבונה משום חיבת הקדש. (אמר) רב (פפא) [כהנא] [אמר] (סבר) טהורין אין נפדין הקדש ונסכים: שרי' כתיב. במנחת חוטא על חטאתו [ואפשר למכתב מחטאתו מאן על חטאתו] דאית ליה דין חטאת דאינה גפרית אפילו טמאה דרתגן בתמורה (דף כא ע"א) ושאבדור ונמצאת בעלת מום תמות ובעלת מום היינו טמאה כדאמר: פיגל במנחה. כגון שקמץ ע"מ להקטיר ומנחה או לאכול שריה למחר: לריש. דהאי מתי' דערלה לא מטמאין טומאת אוכלין הני שירם משום דלא הוה להו שעת הכושר כדמוקדין לקמן בגון דאקדשוניהו לחיטין דמנחות במחזירי: עכ"ל הרגמ"מ: (י)[[]^{ז]} אשכחן כיום: (ח)[[]^{ז]} ואפילו בהמה שנאמר בה כר כגון שחשטה לא: (ט)[[]^{ז]} ואם כל [בהמה טמאה]: (י)[[]^{ז]} להו מנסין: (א)[[]^{ז]} ואי הוו מפיק להו לחולין ות' לא: (ב)[[]^{ז]} בהמה תמימה: (ג)[[]^{ז]} דאמר עופות ומנחות: (ד)[[]^{ז]} דכרייתות: (ה)[[]^{ז]} הערלה וכו' וכל: (ו)[[]^{ז]} וכיון דקורדוס: עיין תוס' קידושין דף נה ע"א ד"ה אין מועל אחור מועל:

^[1] אולי י"ל ושמענין מניה

^[2] דכל היכא דליחמר גממלא וכו'